

POSTANOWIENIE

19 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 19 grudnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku P.M.

z udziałem D.M.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej D.M.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 9 października 2023 r., III Ca 1208/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[J.T.]

UZASADNIENIE

Uczestniczka D.M. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku, którym oddalono apelację skarżącej od postanowienia Sądu pierwszej instancji wydanego w sprawie o podział majątku wspólnego prowadzonej z wniosku P.M.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała oczywistą zasadność skargi. Podniosła przy tym, że w sprawie istotna była ocena skutków czynności prawnej (nabycia nieruchomości) z kwietnia 1994 r. Zdaniem skarżącej Sąd Okręgowy, podobnie jak wcześniej Sąd pierwszej instancji, stosował przy tym przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w brzmieniu nadanym im ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, podczas gdy zgodnie z art. 5 ust. 5 pkt 1 wspomnianej ustawy zastosowanie powinny znajdować przepisy dawne.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Analiza orzeczeń Sądów obu instancji prowadzi do wniosku, że Sąd Okręgowy istotnie zaaprobował ocenę prawną Sądu pierwszej instancji, podczas gdy ocena ta oparta była na przepisach obowiązujących obecnie (tj. w modelu obowiązującym od 20 stycznia 2005 r.). Skarżąca trafnie zauważa, że działanie takie było oczywiście nieprawidłowe – w sprawie doszło bowiem do błędnej identyfikacji podstawy prawnej (części) orzeczenia.

Powyższe nie oznacza jednak, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyna kasacyjna z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie zachodzi bowiem już wtedy, gdy sąd drugiej instancji dopuści się określonego uchybienia, lecz dopiero wówczas, gdy uchybienie to – w sposób oczywisty – przekłada się na wynik sprawy. Skarga kasacyjna powinna być przy tym skonstruowana w sposób prowadzący do wniosku, że jej rozpoznanie niechybnie doprowadzi do uchylenia lub zmiany tego orzeczenia. Tymczasem uczestniczka nie wykazała, by wskutek zastosowania nieprawidłowo zidentyfikowanych przepisów Sąd Okręgowy uznał, iż „zakupiona przez uczestniczkę” nieruchomość „wchodzi w skład majątku wspólnego stron, podczas gdy nieruchomość ta stanowi majątek odrębny uczestniczki”.

Sednem stanowiska Sądu drugiej instancji było przyjęcie, po skrupulatnym przeprowadzeniu postępowania dowodowego, że nabycie spornej nieruchomości nie nastąpiło ze środków należących do majątku odrębnego (obecnie: osobistego) uczestniczki. Takie nabycie w każdym stanie prawnym, zarówno przed nowelizacją, jak i po niej, powodowało wejście składnika do majątku wspólnego. Skarżąca, powołując się na zastosowanie niewłaściwych przepisów stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, w istocie zmierza więc do zakwestionowania ustaleń w przedmiocie źródła finansowania nieruchomości – tymczasem działanie takie jest w skardze kasacyjnej niedopuszczalne (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł]